

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRĂRE

pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de bănci și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de bănci și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă Normele de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de bănci și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:
Ministrul finanțelor,
Adrian Căciu

București, 27 iulie 2022.
Nr. 953.

NORME

de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de bănci și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori

CAPITOLUL I

Dispoziții generale și definiții

Art. 1. — Prezentele norme se aplică facilităților acordate de creditorii definiți conform prevederilor art. 1 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de bănci și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori, denumită în continuare *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022*, debitorilor definiți conform prevederilor art. 1 lit. b) din aceeași ordonanță de urgență pentru suspendarea obligațiilor de plată scadente, reprezentând rate de capital, dobânzi și comisioane.

Art. 2. — În înțelesul prezentelor norme, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *capitalizare* — majorarea soldului creditului existent la finele perioadei de suspendare cu dobânda datorată de debitor, calculată pe perioada suspendării la soldul creditului rămas de rambursat, cu excepția creditelor ipotecare contractate de persoane fizice, în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2009 privind unele măsuri în vederea implementării programului „Noua casă”, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 368/2009, cu modificările și completările ulterioare, pentru care dobânda aferentă perioadei de suspendare se calculează potrivit prevederilor art. 4 alin. (2) din

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022, în conformitate cu prevederile contractului de credit, și reprezintă o creanță distinctă și independentă în raport cu celelalte obligații izvorâte din contractul de credit;

b) *dobândă eșalonată pentru creditele acordate în cadrul programului „Prima casă”/„Noua casă”* — dobânda aferentă perioadei suspendării la plată datorată de debitori persoane fizice, aferentă creditelor contractate de persoane fizice până la data de 30 aprilie 2022 inclusiv, pe baza prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 368/2009, cu modificările și completările ulterioare, care beneficiază de facilitatea de suspendare a plăților, calculată la soldul creditului rămas de rambursat pe perioada suspendării. Sunt exceptate cazurile în care soldul dobânzilor amânate la plată potrivit prevederilor art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2020 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori, cu modificările și completările ulterioare, a fost amânat la plată pe o perioadă cuprinsă între o lună și 9 luni în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022. Plata de către debitor a sumelor astfel amânate se efectuează fără perceperea de dobânzi, ulterior perioadei de suspendare acordate potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022, eșalonat numai pe durata rămasă de

plată a creditului, determinată conform prevederilor dispozițiilor art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2020, cu modificările și completările ulterioare;

c) *grafic de rambursare a dobânzilor eșalonate pentru creditele acordate în cadrul Programului „Prima casă”/„Noua casă”* — eșalonarea la plată a dobânzilor suspendate pentru creditele de tip „Prima casă”/„Noua casă”, aferente perioadei de suspendare la plată. Graficul de rambursare se întocmește pe termen de 60 de luni, iar rambursarea se efectuează eșalonat, în 60 de rate lunare egale, începând cu luna imediat următoare încheierii perioadei de suspendare. Sunt exceptate cazurile în care soldul dobânzilor amânate la plată potrivit prevederilor art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2020, cu modificările și completările ulterioare, a fost amânat la plată pe o perioadă cuprinsă între o lună și 9 luni în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022. Plata de către debitor a sumelor astfel amânate se efectuează fără perceperea de dobânzi, ulterior perioadei de suspendare acordate potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022, eșalonat numai pe durata rămasă de plată a creditului, determinată conform prevederilor dispozițiilor art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2020, cu modificările și completările ulterioare;

d) *soldul dobânzilor eșalonate pentru creditele acordate în cadrul programului „Prima casă”/„Noua casă”* — valoarea actualizată a sumelor garantate de stat, rezultată în urma diminuării cu dobânzile rambursate de către beneficiar;

e) *valoarea de executare a garanției* — suma aferentă soldului dobânzilor pentru creditele acordate în cadrul programului „Prima casă”/„Noua casă”, aferentă perioadei de suspendare la plată, ce urmează a fi plătită de către Ministerul Finanțelor (*M.F.*) ca urmare a producerii riscului de credit în perioada de eșalonare, în cazul în care debitorul nu a achitat integral un număr de cel puțin 3 rate consecutive, la scadențele prevăzute în graficul de rambursare a dobânzilor eșalonate pentru creditele ipotecare. Valoarea de executare a garanției se solicită de către creditor după trecerea integrală la restanță a soldului dobânzilor pentru creditele ipotecare eșalonate la plată.

CAPITOLUL II

Perioada de acordare a facilităților de suspendare la plată a ratelor aferente creditelor acordate în cadrul programului „Prima casă”/„Noua casă”

Art. 3. — (1) Perioada pentru care se acordă facilitățile de suspendare la plată a ratelor scadente aferente creditelor acordate în cadrul programului „Prima casă”/„Noua casă”, reprezentând rate de capital, dobânzi și comisioane, se stabilește conform opțiunii debitorului și este cuprinsă între minimum o lună și nouă luni.

(2) Perioada de rambursare a ratelor de dobândă eșalonate cu termene de plată suspendate este de 60 de luni și se calculează începând cu prima zi calendaristică următoare perioadei de suspendare a obligațiilor de plată a ratelor scadente acordate de creditor în condițiile art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022.

CAPITOLUL III

Condiții de acordare a facilității de suspendare la plată a ratelor scadente aferente creditelor acordate în cadrul programului „Prima casă”/„Noua casă”

SECȚIUNEA 1

Condiții privind creditele acordate în cadrul programului „Prima casă”/„Noua casă”

Art. 4. — Rambursarea ratelor, dobânzilor și comisioanelor scadente poate fi suspendată o singură dată, numai pentru

creditele acordate în cadrul programului „Prima casă”/„Noua casă”, care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- au fost acordate până la data de 30 aprilie 2022 inclusiv;
- data scadenței finale a obligațiilor de rambursare a ratelor, prevăzută în contractele de credit, este ulterioară datei aprobării de către creditor a solicitării suspendării obligațiilor de plată;
- nu au înregistrat restanțe în ultimele 6 luni de la data solicitării suspendării obligației de plată și nu înregistrează restanțe nici la data solicitării de suspendare a obligațiilor de plată.

SECȚIUNEA a 2-a

Criterii de eligibilitate a debitorilor persoane fizice din contractele de credite acordate în cadrul programului „Prima casă”/„Noua casă” și condiții de aprobare a cererilor de suspendare la plată a ratelor scadente

Art. 5. — (1) Beneficiarul programului „Prima casă”/„Noua casă” afectat financiar de situația gravă generată de criza actuală determinată direct sau indirect de criza energetică și de războiul dintre Rusia și Ucraina poate beneficia de acordarea facilității de suspendare a obligației de plată a ratelor, dobânzilor și comisioanelor aferente creditului acordat în cadrul programului „Prima casă”/„Noua casă”, care îndeplinește condițiile prevăzute la art. 4, cu condiția transmiterii solicitării către creditor cel mai târziu în termen de 30 de zile calendaristice de la data publicării reglementărilor emise de către Banca Națională a României (*BNR*), prevăzute la art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022.

(2) Facilitățile prevăzute la art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022 se pot acorda debitorilor cu respectarea limitei de vârstă prevăzute în normele proprii ale creditorilor la sfârșitul perioadei de creditare prelungite.

(3) Perioada de valabilitate a garanțiilor prevăzută în reglementările creditorilor, precum și în Hotărârea Guvernului nr. 717/2009 privind aprobarea normelor de implementare a programului „Noua casă”, cu modificările și completările ulterioare, se prelungeste prin notificarea garantului, fără încheierea de acte adiționale, cu o perioadă egală cu durata suspendării obligației de plată. Notificarea se transmite Fondului Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii (*F.N.G.C.I.M.M.*) de către creditor în termen de 30 de zile de la data aprobării ultimei solicitări transmise de debitorii din portofoliul său.

(4) Dobânda aferentă perioadei de suspendare se calculează potrivit prevederilor contractului de credit și reprezintă o creanță distinctă și independentă în raport cu celelalte obligații izvorâte din contractul de credit. La această creanță dobânda este 0% și plata de către debitor a acestei creanțe se va face eșalonat, în 60 de rate lunare egale, începând cu luna imediat următoare încheierii perioadei de amânare.

(5) Prin excepție de la prevederile alin. (4), în cazul în care soldul dobânzilor amânate la plată potrivit prevederilor art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2020, cu modificările și completările ulterioare, a fost amânat la plată pe o perioadă cuprinsă între o lună și 9 luni în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022, plata de către debitor a sumelor astfel amânate se efectuează fără perceperea de dobânzi, ulterior perioadei de suspendare acordate potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022, eșalonat numai pe durata rămasă de plată a creditului, determinată conform prevederilor dispozițiilor art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2020, cu modificările și completările ulterioare.

SECȚIUNEA a 3-a

Caracteristicile facilității de suspendare la plată a obligațiilor de plată a ratelor aferente creditelor acordate în cadrul programului „Prima casă”/„Noua casă”

(6) Acordarea facilităților conform prevederilor alin. (5) nu afectează termenii și condițiile în care a fost acordată garanția statului potrivit dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2020, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 6. — (1) Debitorul transmite creditorului solicitarea de suspendare în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022.

(2) Debitorul, prin una dintre căile de transmitere prevăzute la art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022, declară pe propria răspundere că a fost afectat financiar, direct sau indirect, de situația gravă generată de criza energetică și de războiul dintre Rusia și Ucraina și îndeplinește următoarele condiții:

a) prezintă declarația pe propria răspundere că nu se află în incapacitate de plată, în sensul în care debitorul nu este în măsură să își achite obligațiile ajunse la scadență, la data solicitării suspendării rambursării creditului și nu a fost începută o procedură de executare silită de către un alt creditor;

b) prezintă declarația pe propria răspundere cu privire la creșterea cu minimum 25% a cheltuielilor medii lunare, ca urmare a creșterii prețurilor în contextul crizei actuale, în ultimele 3 luni anterioare solicitării suspendării obligațiilor de plată, comparativ cu perioada similară a anului 2021;

c) nu beneficiază, la data solicitării, de o soluție/un plan de restructurare a datoriilor agreeată/agreat, de comun acord cu creditorul, în ultimele 3 luni anterioare intrării în vigoare a prezentelor norme;

d) prezintă acordul codebitorilor, garanților și fideiusorilor, după caz. În cazul creditelor acordate cu garanții guvernamentale, acordul statului este implicit.

(3) Creditorul analizează solicitarea formulată de debitor, verifică încadrarea creditului în condițiile prevăzute la art. 4 și ale prezentului articol și, în termen de maximum 30 de zile calendaristice de la data primirii solicitării complete, comunică debitorului decizia sa de aprobare/respingere a cererii de suspendare a obligațiilor de plată a ratelor.

(4) Decizia de aprobare conține numărul de rate pentru care a fost solicitată de debitor și aprobată suspendarea la plată și se comunică debitorului pe hârtie sau prin poșta electronică, la datele de contact precizate în contractul de credit sau declarate de către client creditorului ulterior încheierii contractului de credit sau printr-un alt canal de comunicare la distanță oferit de creditor sau telefonic, cu respectarea obligației creditorului de înregistrare a convorbirii, după caz, în funcție de opțiunea exprimată de debitor.

(5) Modificarea clauzelor contractuale ca efect al aprobării solicitării beneficiarului, în temeiul prevederilor art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022, se realizează prin efectul legii, fără încheierea de acte adiționale, cu notificarea clauzelor contractuale modificate, inclusiv noul grafic de rambursare a creditului și graficul de rambursare a dobânzilor eșalonate, transmisă de creditor debitorului în termen de 30 de zile calendaristice de la data aprobării solicitării. Notificarea debitorului se realizează pe hârtie sau prin poșta electronică, la datele de contact precizate în contractul de credit sau declarate de către client creditorului ulterior încheierii contractului de credit sau printr-un alt canal de comunicare la distanță oferit de creditor, conform opțiunii exprimate de debitor. În graficul de rambursare a creditului, revizuit după acordarea facilității de suspendare a obligației de plată, marja de dobândă se menține la nivelul prevăzut în contractul de credit inițial încheiat între debitor și creditor.

Art. 7. — (1) Creditorul acordă debitorului facilitatea de suspendare a obligației de plată a ratelor aferente creditului acordat în cadrul programului „Prima casă”/„Noua casă” pentru toate componentele creditului ipotecar, respectiv rate de principal, dobânzi și comisioane, pe perioada stabilită conform prevederilor art. 3, conform opțiunii debitorului.

(2) În cazul în care creditorul a aprobat solicitarea debitorului, prelungirea duratei contractuale produce efecte de la data aprobării de către creditor a solicitării de suspendare, prima rată amânată la plată urmând a fi prima rată cu scadență ulterioară aprobării.

SECȚIUNEA a 4-a

Prelungirea duratei de creditare aferente creditelor ipotecare contractate de debitorii persoane fizice

Art. 8. — (1) Perioada de creditare stabilită inițial în contractul de credit poate fi prelungită cu o perioadă egală cu durata suspendării obligației de plată, cu respectarea de către creditorii a reglementărilor interne privind încadrarea în limita de vârstă a debitorilor la încetarea contractului prelungit.

(2) Pentru debitorii pentru care prelungirea maturității creditelor depășește limita de vârstă prevăzută prin reglementările creditorilor de acordare a creditelor, creditorii procedează la restructurarea creditelor cu încadrarea în limita de vârstă.

(3) Prin derogare de la prevederile art. 2 lit. f) din anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 717/2009 privind aprobarea normelor de implementare a programului „Noua casă”, cu modificările și completările ulterioare, durata maximă a creditului de 30 de ani poate fi prelungită cu o perioadă egală cu durata suspendării la plata ratelor acordate în condițiile prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022, cu respectarea de către creditorii a reglementărilor interne privind încadrarea în limita de vârstă a debitorilor la încetarea contractului prelungit.

SECȚIUNEA a 5-a

Rambursarea dobânzilor amânate la plată aferente creditelor acordate în cadrul programului „Prima casă”/„Noua casă”

Art. 9. — (1) Pentru creditele acordate în cadrul programului „Prima casă”/„Noua casă”, dobânda aferentă perioadei de suspendare se calculează potrivit prevederilor contractului de credit și reprezintă o creanță distinctă și independentă în raport cu celelalte obligații izvorâte din contractul de credit.

(2) Plata de către debitor a creanței reprezentând dobânda totală aferentă perioadei de suspendare la plată acordate conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022 se va face eșalonat, începând cu luna imediat următoare încheierii perioadei de suspendare, în 60 de rate lunare egale, fără perceperea de dobândă pentru această componentă a creditului ipotecar, iar graficul de rambursare a acestor plăți se comunică debitorilor în termenul prevăzut la art. 6 alin. (3). În cazul soldului dobânzilor eșalonate la plată în temeiul prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2020, cu modificările și completările ulterioare, care face obiectul facilităților acordate în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022, prevederile art. 5 alin. (5) se aplică în mod corespunzător.

CAPITOLUL IV

Procedura de emiteri și caracteristicile scrisorilor de garanție pentru obligațiile de plată a dobânzilor eșalonate pentru creditele acordate în cadrul programului „Prima casă”/„Noua casă”

Art. 10. — (1) Statul român, prin Ministerul Finanțelor, garantează în procent de 100%, irevocabil și necondiționat, plata dobânzii calculate potrivit art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022, aferentă creditelor acordate în cadrul programului „Prima casă”/„Noua casă” care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 4, acordate de către creditor în favoarea debitorilor eligibili.

(2) F.N.G.C.I.M.M. este mandatat să acorde garanții în numele și în contul statului român, prin Ministerul Finanțelor, în baza unei convenții de implementare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022 încheiate între Ministerul Finanțelor, în calitate de mandant, și F.N.G.C.I.M.M., în calitate de mandatar al statului român. Modelul convenției de implementare este prevăzut în anexa nr. 1.

(3) Acordarea și derularea garanțiilor de stat în favoarea creditorilor se realizează pe baza unei convenții de garantare încheiate între F.N.G.C.I.M.M. și creditorii. Modelul convenției de garantare este prevăzut în anexa nr. 2.

(4) În scopul garantării obligațiilor de rambursare a dobânzilor acumulate pe perioada suspendării la plată, prevăzută la art. 3, creditorul care a aprobat solicitările de suspendare formulate de debitorii săi în condițiile prevăzute la art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022 solicită F.N.G.C.I.M.M. emiterea unei scrisori de garanție în numele și în contul statului. F.N.G.C.I.M.M. emite scrisoarea de garanție în baza convenției de garantare încheiate cu creditorul. Valabilitatea scrisorii de garanție este de 5 ani.

(5) Creditorul transmite F.N.G.C.I.M.M. solicitarea de emiteri a scrisorii de garanție pentru toate solicitările de suspendare la plata obligațiilor consolidate a facilităților din portofoliul său, însoțită de o situație centralizatoare întocmită de creditor pe propria răspundere, în care este evidențiată valoarea totală a scrisorii de garantare, rezultată din cumularea sumelor de plată și a soldurilor acestora, după caz, conform graficelor de rambursare a sumelor reprezentând dobânzi datorate de debitori, emise potrivit prevederilor art. 9 alin. (2), în termen de maximum 30 de zile calendaristice de la data expirării termenului prevăzut la art. 3 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022, respectiv de la data aprobării ultimei solicitări.

(6) Forma și elementele pe care trebuie să le conțină situația centralizatoare întocmită de creditor se vor detalia în convenția de garantare. Situația centralizatoare va cuprinde obligatoriu următoarele elemente de identificare ale debitorilor persoane fizice: numele și prenumele, codul numeric personal, numărul și data încheierii contractului de credit și contractului de garantare, valoarea inițială a garanției prevăzută în contractul de garantare, valoarea totală a ratelor suspendate la plată.

(7) Valoarea totală a angajamentului de garantare înscris în solicitarea de emiteri a scrisorii de garanție este exprimată în lei. În cazul în care creditul ipotecar este acordat în altă valută, valoarea cumulată a dobânzilor se stabilește utilizând cursul de schimb comunicat de Banca Națională a României, valabil în ultima zi a lunii anterioare celei în care creditorul a transmis F.N.G.C.I.M.M. solicitarea de emiteri a scrisorii de garanție.

(8) În cazul în care în structura dobânzii aferente creditelor ipotecare sunt prevăzuți indici variabili, valoarea scrisorii de garanție este determinabilă pe baza estimărilor creditorilor privind evoluția indicilor variabili. Pentru efectuarea corecției

valorii scrisorii de garanție, până la data de 30 iunie 2023 creditorii au obligația comunicării F.N.G.C.I.M.M. a situației centralizatoare privind valoarea cumulată a dobânzilor de plată, determinată pe baza valorii indicilor care intră în structura de cost a dobânzii conform contractelor de credit încheiate cu debitorii.

Art. 11. — (1) F.N.G.C.I.M.M. garantează expres, irevocabil și necondiționat în favoarea creditorilor plata dobânzii calculate potrivit art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022, aferentă creditelor acordate în cadrul programului „Prima casă”/„Noua casă” care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 4 pe perioada de valabilitate a scrisorii de garanție.

(2) Scrisorile de garanție sunt valabile pe perioada cuprinsă între data emiterii și data încetării răspunderii F.N.G.C.I.M.M. în numele și în contul statului.

(3) Data la care încetează răspunderea F.N.G.C.I.M.M. în numele și în contul statului este:

a) data expirării perioadei de rambursare conform graficelor de rambursare întocmite în conformitate cu prevederile art. 9 alin. (2);

b) data la care M.F. plătește valoarea de executare a garanției pentru ultimul debitor din situația centralizatoare transmisă de creditor pe propria răspundere;

c) data înregistrării la F.N.G.C.I.M.M. a comunicării creditorului cu privire la renunțarea la scrisoarea de garanție;

d) data rambursării integrale de către debitor a dobânzii suspendate conform art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022, la termen sau anticipat, dar nu mai mult de 60 de luni.

Art. 12. — (1) Monitorizarea scrisorilor de garantare reprezintă acțiunile derulate în perioada cuprinsă între acordarea garanției și încetarea valabilității acesteia, constând în urmărirea lunară a stadiului derulării soldului garanției, pe baza situațiilor furnizate de către creditor, conform prevederilor convenției de garantare. Informațiile privind soldul dobânzilor suspendate incluse în scrisorile de garanție emise vor fi colectate de F.N.G.C.I.M.M. detaliat, la nivelul fiecărui contract de credit, sub forma unui set de date standardizat, ale cărui structură și termene de raportare vor fi stabilite prin convenția de garantare încheiată de F.N.G.C.I.M.M. cu creditorul.

(2) Valoarea garanției se va reduce în mod automat cu orice plată efectuată de debitor în perioada de rambursare a dobânzilor eșalonate la plată conform graficelor întocmite cu respectarea prevederilor art. 9 alin. (2), precum și cu valoarea plăților de garanții efectuate la cererea creditorului în temeiul obligației de garantare asumate prin scrisorile de garanție emise în numele și în contul statului, după caz.

CAPITOLUL V

SECȚIUNEA 1

Executarea scrisorilor de garanție.

Plățile efectuate în temeiul scrisorilor de garanție

Art. 13. — (1) Prin emiteri a scrisorilor de garanție, statul român, reprezentat de Ministerul Finanțelor, prin mandatarul F.N.G.C.I.M.M., se angajează irevocabil să plătească la prima și simpla cerere a creditorului, până la limita valorii scrisorii de garanție, obligațiile garantate și stabilite conform prevederilor art. 10 alin. (5), (7) și (8), după caz, în cazul în care debitorul/debitorii nu și-a/au îndeplinit obligațiile de rambursare stabilite conform graficului de rambursare prevăzut la art. 9 alin. (2).

(2) Creditorul este îndreptățit la executarea garanției numai dacă a transmis la F.N.G.C.I.M.M. cererea de executare a scrisorii de garanție în cadrul perioadei de valabilitate a acesteia,

pentru debitorii care înregistrează cel puțin un număr de 3 rate consecutive de dobândă eșalonată la plată, neachitate integral la scadența prevăzută în graficul de rambursare, după trecerea integrală la restanță a soldului dobânzilor eșalonate la plată datorate de respectivii debitori.

Art. 14. — (1) Cererea de executare a scrisorii de garanție se transmite la F.N.G.C.I.M.M. până la data de 20 a fiecărei luni calendaristice, pentru unul sau mai mulți debitori incluși în situația centralizatoare, anexă la scrisoarea de garanție, însoțită de următoarele documente în copie:

a) documentele de identitate ale debitorilor pentru care se cere executarea garanției. Se vor transmite cele mai recente documente aflate în posesia creditorului;

b) graficele de rambursare a dobânzilor datorate de debitori pentru perioada de suspendare la plata ratelor;

c) contractele de credit aferente creditelor ipotecare pentru care debitorii au solicitat suspendarea la plata ratelor și eșalonarea la plată a dobânzilor;

d) extrasele conturilor de dobândă sau documente echivalente, din care să rezulte soldul dobânzilor suspendate restante pentru care se cere plata garanției.

(2) În cazul în care creditul acordat în cadrul programului „Prima casă”/„Noua casă” este acordat în altă valută decât moneda națională, creditorul stabilește valoarea cumulată a dobânzilor solicitate la plată pentru debitorul în cauză utilizând cursul de schimb comunicat de Banca Națională a României, valabil în ultima zi a lunii anterioare celei în care acesta transmite către F.N.G.C.I.M.M. cererea de executare a scrisorii de garanție, fără să depășească valoarea cumulată a dobânzilor garantate prin scrisoarea de garanție pentru debitorul respectiv.

(3) Cererile de executare a garanției înregistrate la F.N.G.C.I.M.M. după data de 20 a fiecărei luni calendaristice, precum și cele transmise fără respectarea prevederilor art. 13 alin. (2) vor fi returnate creditorilor, acestea putând fi reformulate și transmise ulterior, cu respectarea termenului prevăzut la alin. (1).

(4) În termen de maximum 30 de zile de la data primirii, F.N.G.C.I.M.M. analizează cererea de executare a garanției și emite o decizie de plată consolidată pe creditor, pentru debitorii din portofoliu prevăzuți la alin. (1).

(5) Decizia consolidată de aprobare a cererii de executare a garanției se comunică creditorului și M.F. cel mai târziu în ziua lucrătoare imediat următoare datei adoptării, prin fax sau prin poștă electronică, urmând ca, în cel mult două zile lucrătoare, să se transmită și documentul în original.

(6) După încasarea oricărei sume în contul beneficiarului programului, ulterior transmiterii cererii de plată, instituția de credit transmite F.N.G.C.I.M.M., pe hârtie, o solicitare de modificare a cererii de plată, în baza căreia F.N.G.C.I.M.M. va modifica valoarea de executare a garanției printr-un addendum la decizia de aprobare. Addendumul urmează regimul juridic al deciziei de aprobare a cererii de plată.

(7) Addendumul se comunică instituției de credit și M.F. în ziua lucrătoare următoare adoptării acestuia de către F.N.G.C.I.M.M., prin fax sau prin poștă electronică, urmând ca ulterior, în cel mult două zile lucrătoare, să se transmită și documentul în original, cu respectarea unui termen de două zile lucrătoare necesare efectuării plății de către M.F.

(8) F.N.G.C.I.M.M. poate solicita creditorului furnizarea de informații și documente necesare pentru completarea/clarificarea documentației transmise odată cu cererea de executare a garanției, în vederea soluționării cererii de executare a garanției.

(9) Informațiile și documentele prevăzute la alin. (1), transmise de creditor, se vor atașa de către F.N.G.C.I.M.M. la

documentația depusă odată cu cererea de executare și vor fi luate în considerare la soluționarea acesteia.

(10) Documentația care trebuie să însoțească cererea de executare se transmite/se depune la sediul social al F.N.G.C.I.M.M. distinct, pe fiecare debitor.

(11) Plata valorii de executare a garanției, prevăzută în decizia consolidată/addendum, se face de către M.F. într-un cont unic al creditorului indicat de acesta, pe baza deciziei F.N.G.C.I.M.M. de aprobare a cererii de executare consolidate pe creditor, în termen de maximum 10 zile calendaristice de la primirea deciziei F.N.G.C.I.M.M.

(12) Plata valorii de executare a garanției prevăzută în decizia consolidată/addendumul emis(ă) de F.N.G.C.I.M.M. se efectuează din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Finanțelor — Acțiuni generale, titlul „Alte transferuri” cod 55, alin. „Sume rezultate din executarea garanțiilor acordate din bugetul de stat” cod 55.01.50.

SECȚIUNEA a 2-a

Procedura de individualizare și recuperare a creanțelor rezultate din executarea scrisorilor de garanție

Art. 15. — (1) Creanțele rezultate din plata garanțiilor de stat acordate, respectiv sumele plătite creditorilor în baza scrisorilor de garanție, sunt creanțe bugetare și se recuperează de la debitori de către organele fiscale competente ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală de la debitor, în condițiile Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Codul de procedură fiscală*.

(2) În termen de 5 zile lucrătoare de la data plății valorii de executare a garanției, M.F. transmite F.N.G.C.I.M.M. dovada efectuării plății.

(3) După primirea dovezii efectuării plății potrivit alin. (2), F.N.G.C.I.M.M. întocmește un înscris care reprezintă titlu de creanță bugetară în sensul prevederilor art. 1 pct. 38 din Codul de procedură fiscală, prin care se individualizează creanța bugetară rezultată prin plată, precum și data scadenței acesteia. Titlul de creanță se comunică debitorului, prin poștă, cu scrisoare recomandată cu confirmare de primire, în termen de 15 zile calendaristice de la data primirii dovezii efectuării plății prevăzute la alin. (2).

(4) În cazul în care comunicarea titlului de creanță potrivit alin. (3) nu a fost posibilă, aceasta se poate realiza prin publicitate, respectiv prin afișarea, concomitent, la sediul F.N.G.C.I.M.M. și pe pagina de internet a acestuia, a unui anunț în care se menționează că a fost emis titlul de creanță bugetară pe numele persoanei fizice.

(5) Anunțul prevăzut la alin. (4) va fi afișat cel puțin 60 de zile de la data publicării acestuia și conține următoarele elemente:

a) numele și prenumele persoanei fizice;

b) domiciliul persoanei fizice;

c) numărul și data emiterii titlului de creanță bugetară.

(6) În cazul în care titlul de creanță bugetară se comunică prin publicitate, acesta se consideră transmis în termen de 15 zile de la data afișării anunțului.

(7) Termenul de plată voluntară a obligației rezultate din executarea scrisorii de garanție este de 15 zile de la data comunicării titlului de creanță bugetară.

(8) La data expirării termenului de plată prevăzut la alin. (7), titlul de creanță bugetară devine titlu executoriu în condițiile legii.

(9) Titlul executoriu, împreună cu dovada efectuării procedurii de comunicare către debitor/debitori și copia documentului de identitate al debitorului/debitorilor, se înaintează, în termen de 5 zile lucrătoare de la data efectuării procedurii de comunicare,

organelor fiscale competente ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în vederea recuperării creanței bugetare, în condițiile Codului de procedură fiscală.

(10) Accesoriile creanțelor rezultate din executarea scrisorilor de garanție, prevăzute la art. 5 alin. (10) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022, se calculează de către organele fiscale competente ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală, începând cu ziua următoare datei scadenței acestora și până la data stingerii acestor creanțe inclusiv, și se recuperează de către acestea.

CAPITOLUL VI

SECȚIUNEA 1

Condiții de acordare a facilității de suspendare la plată a obligațiilor aferente creditelor, altele decât creditele acordate în cadrul programului „Prima casă”/„Noua casă”

Art. 16. — Facilitatea de suspendare la plată a ratelor se acordă cu respectarea următoarelor condiții:

1. perioada pentru care se acordă facilitățile de suspendare la plată a ratelor scadente aferente împrumuturilor, reprezentând rate de capital, dobânzi și comisioane, se stabilește pe baza opțiunii debitorului și este cuprinsă între o lună și nouă luni;

2. perioada maximă de rambursare a obligațiilor de plată aferente creditului poate fi extinsă cu perioada prevăzută la pct. 1;

3. suspendarea se acordă pentru creditele care îndeplinesc următoarele condiții cumulative:

a) au fost acordate până la data de 30 aprilie 2022 inclusiv;

b) data scadenței finale a obligațiilor de rambursare a ratelor, prevăzută în contractele de credit, este ulterioară datei aprobării de către creditor a solicitării suspendării obligațiilor de plată;

c) nu au înregistrat restanțe în ultimele 6 luni înainte de data solicitării suspendării obligației de plată și nu înregistrează restanțe nici la data solicitării de suspendare a obligațiilor de plată;

d) nu se încadrează în categoria creditelor revolving, inclusiv cele de tipul cardurilor de credit, al descoperitului de cont și al liniilor de credit acordate debitorilor;

4. debitorii pot beneficia o singură dată de suspendarea obligațiilor de plată pentru fiecare împrumut.

SECȚIUNEA a 2-a

Criterii de eligibilitate a debitorilor și condițiile de aprobare a cererilor de suspendare la plată a ratelor scadente aferente creditelor, altele decât creditele acordate în cadrul programului „Prima casă”/„Noua casă”

Art. 17. — (1) Poate beneficia de acordarea facilității de suspendare a obligației de plată a ratelor de capital, dobânzilor, și comisioanelor aferente creditului debitorul afectat financiar direct sau indirect de situația gravă generată de criza energetică și de războiul dintre Rusia și Ucraina, sub condiția transmiterii solicitării către creditor cel mai târziu în termen de 30 de zile de la data publicării reglementărilor emise de către Banca Națională a României, prevăzute la art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022.

(2) Debitorul, persoană fizică, declară pe propria răspundere că a fost afectat financiar de situația gravă generată de criza actuală, determinată direct sau indirect de criza energetică și de războiul dintre Rusia și Ucraina, și se află în imposibilitatea de a onora obligațiile de plată aferente creditului. Debitorul trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

a) prezintă declarația pe propria răspundere că nu se află în incapacitate de plată, în sensul în care debitorul nu este în

măsură să își achite obligațiile ajunse la scadență, la data solicitării suspendării rambursării creditului și nu a fost începută o procedură de executare silită de către un alt creditor;

b) prezintă declarația pe propria răspundere cu privire la creșterea cu minimum 25% a cheltuielilor medii lunare, ca urmare a creșterii prețurilor în contextul crizei actuale, în ultimele 3 luni anterioare solicitării suspendării obligațiilor de plată, comparativ cu perioada similară a anului 2021;

c) nu beneficiază, la data solicitării, de o soluție/un plan de restructurare a datoriilor agreată/agreat, de comun acord cu creditorul, în ultimele 3 luni anterioare intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022;

d) prezintă acordul codebitorilor, garanților și fideiusorilor, după caz. În cazul creditelor acordate cu garanții guvernamentale, acordul statului este implicit.

(3) În cazul debitorilor, cu excepția persoanelor fizice, cererea se formulează de către reprezentantul legal al acestora, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) prezintă declarația pe propria răspundere cu privire la afectarea, în sensul scăderii, în contextul crizei actuale, cu minimum 25% a mediei (i) rezultatelor nete contabile lunare pentru persoanele juridice, respectiv (ii) diferenței dintre încasări și plăți pentru persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale care funcționează potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016, cu modificările și completările ulterioare, precum și profesiile liberale și cele care se exercită în baza unor legi speciale, indiferent de forma de exercitare a profesiei, pe ultimele 3 luni anterioare solicitării suspendării obligațiilor de plată, comparativ cu perioada similară a anului 2021. În situația debitorilor care nu au o perioadă similară de raportare în anul 2021, fiind înființați cu mai puțin de 1 an în urmă, analiza se va realiza prin raportare la media rezultatelor de la înființare;

b) prezintă declarația pe propria răspundere că nu vor distribui și nici nu vor plăti dividende pe perioada aplicării facilității de amânare la plată și nu vor acorda sau rambursa credite către acționari/asociați, după caz. Prin excepție, întreprinderile publice, așa cum sunt definite în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare, pot distribui și plăti dividende pe perioada aplicării facilității de amânare la plată;

c) nu au fost înregistrate incidente de plată la Centrala Incidentelor de Plăți în legătură cu bilete la ordin sau cecuri, în ultimele 6 luni anterioare datei solicitării;

d) prezintă declarația pe propria răspundere că nu se află în insolvență la data solicitării suspendării rambursării creditului, conform informațiilor disponibile pe pagina web a Oficiului Național al Registrului Comerțului, și nu a fost începută o procedură de executare silită de către un alt creditor;

e) prezintă declarația pe propria răspundere că nu înregistrează un nivel al activului net sub nivelul unei valori egale cu jumătate din capitalul social, potrivit situațiilor financiare anuale la data de 31 decembrie 2021 depuse și înregistrate la autoritățile fiscale, în cazul acelor entități care au obligația întocmirii acestora;

f) nu beneficiază, la data solicitării, de o soluție/un plan de restructurare a datoriilor agreată/agreat de comun acord cu

SECȚIUNEA a 4-a

Prelungirea duratei de creditare aferente creditelor contractate de debitori, altele decât creditele acordate în cadrul programului „Prima casă”/„Noua casă”

creditorul, în ultimele 3 luni anterioare intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022;

g) prezintă acordul codebitorilor, garanților și fideiusorilor, după caz. În cazul creditelor acordate cu garanții guvernamentale, acordul statului este implicat.

(4) Creditorul analizează solicitarea formulată de debitor, verifică încadrarea creditului în condițiile prezentului articol și cele prevăzute la art. 16 și, în termen de maximum 30 de zile calendaristice de la data primirii solicitării complete, comunică debitorului decizia sa de aprobare/respingere a cererii de suspendare a obligațiilor de plată a ratelor.

(5) Decizia de aprobare conține și numărul de rate solicitate de debitor și aprobarea suspendării la plată și se comunică debitorului pe hârtie sau prin poșta electronică, la datele de contact precizate în contractul de credit sau declarate de către client creditorului ulterior încheierii contractului de credit, sau printr-un alt canal de comunicare la distanță oferit de creditor sau telefonic, cu respectarea obligației creditorului de înregistrare a convorbirii, după caz, în funcție de opțiunea exprimată de debitor.

(6) Modificarea clauzelor contractuale ca efect al aprobării solicitării debitorului, în temeiul prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022, se realizează prin efectul legii, fără încheierea de acte adiționale, cu notificarea clauzelor contractuale modificate, inclusiv noul grafic de rambursare a creditului, transmisă de creditor debitorului în termen de 30 de zile calendaristice de la data la care solicitarea a fost aprobată în baza documentației complete transmise de debitor. Toate garanțiile aferente contactului de credit se mențin și garantează întreaga creanță rezultată ca urmare a capitalizării dobânzilor amânate la plată. Efectele modificării contractelor de credit potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022 se extind asupra oricărui codebitor, garanți, inclusiv fideiusori, care au garantat obligația debitorului, precum și a oricărui alte părți ale contractului de credit astfel modificat.

(7) Notificarea debitorului se realizează pe hârtie sau prin poșta electronică, la datele de contact precizate în contractul de credit sau declarate de către client creditorului ulterior încheierii contractului de credit, sau printr-un alt canal de comunicare la distanță oferit de creditor, conform opțiunii exprimate de debitor.

SECȚIUNEA a 3-a

Caracteristicile facilității de suspendare la plată a obligațiilor de plată a ratelor aferente creditelor contractate de debitori, altele decât creditele acordate în cadrul programului „Prima casă”/„Noua casă”

Art. 18. — (1) Creditorul acordă, la solicitarea debitorului, facilitatea de suspendare a obligației de plată a ratelor de principal, dobânzi și comisioane, pe perioada stabilită conform prevederilor art. 16, în măsura în care îndeplinește condițiile de la art. 16 și 17, conform opțiunii debitorului.

(2) În cazul în care creditorul a aprobat solicitarea debitorului, prelungirea duratei contractuale produce efecte de la data aprobării solicitării de suspendare de către creditor, prima rată amânată la plată urmând a fi prima rată cu scadență ulterioară aprobării.

(3) În termen de 30 de zile calendaristice de la data la care solicitarea a fost aprobată în baza documentației complete transmise de debitor, creditorul notifică debitorului clauzele contractului de credit modificate în vederea acordării facilității de suspendare a obligațiilor conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022.

Art. 19. — (1) Perioada de creditare stabilită inițial în contractul de credit poate fi prelungită cu o perioadă egală cu durata suspendării obligației de plată, cu respectarea de către creditor a limitei de vârstă a debitorilor persoane fizice la încetarea contractului prelungit, conform reglementărilor interne. Pentru debitorii persoane fizice pentru care prelungirea maturității creditelor depășește limita de vârstă prevăzută prin reglementările creditorilor de acordare a creditelor, creditorii procedează la restructurarea creditelor cu încadrarea în limita de vârstă.

(2) Perioada maximă de creditare prevăzută în reglementările creditorilor poate fi depășită cu o perioadă maximă egală cu durata suspendării obligației de plată, cu excepția creditelor garantate de stat, prin instituțiile desemnate, în cadrul programelor guvernamentale destinate IMM-urilor, în cazul în care o astfel de prelungire încalcă deciziile de autorizare emise de Comisia Europeană ale schemelor de ajutor de stat aferente acestor programe și/sau prevederile legislației naționale și europene în domeniul ajutorului de stat.

SECȚIUNEA a 5-a

Rambursarea obligațiilor suspendate la plată aferente creditelor contractate de debitori, altele decât creditele acordate în cadrul programului „Prima casă”/„Noua casă”

Art. 20. — (1) Dobânda datorată de debitori corespunzător perioadei de suspendare se capitalizează la soldul creditului existent la sfârșitul perioadei de suspendare, iar capitalul astfel majorat se plătește eșalonat până la noua maturitate a creditelor, ulterior perioadei de suspendare.

(2) Comisioanele amânate la plată, în sold la finele perioadei de suspendare, se plătesc conform graficului revizuit, ulterior perioadei de suspendare.

(3) În graficul de rambursare refăcut după acordarea facilității de suspendare a obligației de plată se menține rata de dobândă sau marja de dobândă, după caz, la nivelul prevăzut în contractul de credit inițial încheiat între debitor și creditor.

Art. 21. — Soldul dobânzilor suspendate la plată în temeiul prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2020, cu modificările și completările ulterioare, poate fi amânat la plată pe o perioadă cuprinsă între o lună și 9 luni, fără percepere de dobânzi pentru această perioadă. Plata de către debitor a sumelor astfel amânate se efectuează, ulterior perioadei de suspendare acordate în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2022, eșalonat numai pe durata rămasă, determinată conform prevederilor art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2020, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL VII

Dispoziții finale

Art. 22. — În termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentelor norme de aplicare, creditorii implicați în accesarea facilității de garantare prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2022 notifică F.N.G.C.I.M.M. cu privire la încheierea convenției de garantare.

Art. 23. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezentele norme.